

Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 263 (10248)

1976 чылдың ноябрь 7, воскресенье

1925 чылда үндөөлгөнгөн

Өртөө 2 көп.

ОКТАБРЫНЫҢ ТУГУНУҢ АДАА-БИЛЕ

Улуг Октябрь... Совет улустуң эң улуг байырлалдарының бирээзи ол. Ону совет улус-биле кады бүгү чурттарның ажылчы чоннары демдегеп турар, чүге дизе ол байырлал ханы интернационалчы, бүгү делегейде миллион-миллион кижилерниң чүрентеринге ол эң чоң, эң эрчим. Чүгөле бистин Төрүн чуртувустун улустарының салым-хуузуна эвес, бүгү делегейниң хөгжүлдезиниң чорудулганын ол эргилдеп үе-чада болган. Октябрьниң социалисттик Улуг революциязындан өскө, ындыг улуг болушкун кижилер төрөлгөниң төгүзүгө болбаан.

Пролетар революциязының улуг стратег В. И. Ленинниң болгаш оң тургусканы коммунисттер партиязының ууртулгазы-биле бистин чуртувусу тилкин Октябрь революциязы бүгү делегейге революшун үндөзүн чаартылгаларың эгезин салган. Берген төс чыл бурунгаар чаа эпоханың — социал болгаш национал хосталганың, капитализмден социализмге шилчигениң эгезиниң дугайың «Аврора» даашташыны бүгү делегейге чарлаан. Амгы үеде делегейниң социалисттик системазы өзүп база быжыгып, кижилер төрөлгөниң хөгжүлдезинге болушкун күчүлүг салдарың чедирит турар.

— Бүгү делегей төгүзүгө чаа үе-чаданы — делегейни революшун өзү-биле чаартырың, капитализмден социализмге шилчиргениң үезин амыткан Улуг Октябрь делегерин!

Бо кытыгың бүгүн чырык чер кырыңа сур-нүчүзү-биле база катан чарылганың. Бүгү кижилерниң күш-ажылчы, чангыс эңе, сырый наттыжышыңче улам хей-эрт кирер.

Октябрьниң идеялары, социализмниң идеялары делегей улустарының калбак массаларын улам хаара туткан болгаш амгы үениң чаартыкчы, сорук кижирини күнү алган. Ол идеялар социализм болгаш коммунизм тургузушкунуң чедишикиннеринде, делегейниң социалисттик системазын хөгжүлдүп база быжыгып турарында, делегейниң ажылчы аңгызының, национал-хосталгалыг шилчээшкениниң, тайбың болгаш улустарың аймыл чок чоруу дээш демиселдин чаа-чаа тинелгелеринде боттанып турар. Октябрьниң туугунуң ада-биле социалисттик дем каттыштырылг күүнелериниң чаңгыс эңи база сырый наттыжышыңче улам быжыга берген.

Ленинниң партиязың долгандар сырый каттышкан совет улус Октябрьниң 59 чыл оюн күш-ажылчы болгаш политиктиг улуг көдүрүлүшүнүң байдалында демдегеп турар. Октябрь байырлалының бумдугунае болуп эркен СЭКП ТН-ның Пленуму, аңаа эш Л. И. Брежневтиң ханы уталыг чугаасы, ССРЭ-ниң Дээди Советиниң тоску чыгышының бешин сессиязы чоннук күш-ажылчы база политиктиг хей-адын улаана хайныктырылган. Бүгү совет улус СЭКП ТН-ның октябрь (1976) Пленумунуң шийтпирлерин чаңгыс эп-сеткилдиг деткип, Төрүн чурттуң экономиктиг күчү-шудын быжыглаар дээш ам-даа күженишкениң ажылдарын хөгжүлдүгөн.

СЭКП-ниң XXV съездинин айтыяны партиязың улаанышың чурттуң экономика деңгизгүүрүн үзүткөл чок улагаттырып, социалисттик нийтилер харилзалала-

рын, коммунизмге бистин улам ыңайгы бурунгаарлашынычы хандырып турар. Ол улаанышың чурттуң мурнунда тургустунган, совет кижилер бүгүлүгү эргажыңга дүүшүн эң чугула айтырылганы шийтпирлеринче уланган.

XXV съездиниң идеялары болгаш шийтпирлери ону беш чылдың баштайгы чылының онаалдарын чедишикинниң күчү-сидири дээш, күш-ажылды коммунисттик өзү-биле өөрү дээш социалисттик чарышты хөгжүлдезиниң күчүлүг идиг берикчизи апарган.

Коммунизм тургузушкунунда бистин чедишикиннеринде, социалисттик дем каттышканың бүгү чурттарның чедишикиннери ыңайш, делегей социализмниң материалдыг базасын быжыгып, оң хаара туудук күжүн улагаттырылганы, делегейниң революшун чорудулганың хөгжүлдезиниң күчүлүг фактору болуп турар. Төрүн чурттуң күчү-шудын улам быжыгылганы боттарың улуг-хуурун бистин Тыва АССР-ниң ажылчы чоннары база кирип турар. Олар, бүгү совет улус-биле бир демей, коммунисттик партиязың болгаш Совет чазактың иштики база даштыгы политиканың изин-биле деткивишаан, партиязың XXV съездиниң шийтпирлерин боттандыраар дээш каяныгыңдан-даа эртен бедик көдүрүлүшкүн-биле ажылдап, Октябрь байырлалын күш-ажылчы чедишикиннеринге уткуп турар.

Бистин республика төс айларда күрүнегүт садарың планың 100,4, зыгтин — 107,1 хуу болгаш дун садарың чыл планың — 108,9 хуу күүсеткен. Бо продуктуларың бугүрүр эртен чылдың ол үезинде турганыңдан көзүдүң.

Бистин тараажыларың күш-ажылчы улуг чедишикин чедип алган, күрүнегө 62 муң тонна эки шынарлыг тарааның лужааган. Тыва улустуң ажыл-агыйың, культуразың бүгү хөгжүлдүң болгаш бурунгаар көдүрүлүшкүнү — ленинчи национал политиканың, совет нийтилер болгаш күрүне тургузушкунуң, бистин чуртувустуң улустарыңга найыралың тинелгезиниң база бир херечизи ол. Улуг Октябрьниң салдары-биле 1921 чылда Тывага улусчу революция тилкин. Тыва Арат Республиканың хөгжүлдезиниң дуржулгазы, ССРЭ-ниң составыңга оң эки тура-биле киргени — ленинчи национал политиканың база ачызы болган. Оң бээр экономика болгаш культура хөгжүлдезинге улуг-улуг чаартылгалар болулаан. Чаа үлетпүр объектилер, чоннук культура амыдырал хандырылга туудулары, чуртталга бажыңнары туттуңган.

Бистин республиканың ажылчы чоннары чедип алган чедишикиннеринге чоргаларың, байырлалдың чыскалыңга кирип тура, коммунизмниң идеяларыңга бердингени, ленинчи партиязың кызыгаар чок ынакшылың, сырый наттыжышыңны, Төрүн чурттуң чекетелиниң дээш улам эки амгыларын, Октябрьниң кызыл туугун холдан каян-даа салбазын илергээрлер.

— Марксизм-ленинизмниң туугунуң адаа-биле, коммунисттик партиязың ууртулгазы-биле — коммунизм тургузушкунуң чаа-чаа тинелгелерге бурунгаар!

ЧАРЫШТЫҢ ТИИЛЕКЧИЗИ

Каа-Хем хөмүр-даш разрезиниң ажыл-ишчилери ону беш чылдың баргы чылымы эртен он айларда эки ажылдап, байырлаага толгөтүп ужурашканар. Ноябрь 1-де плаандан ажыр 75 муң тонна хөмүр-дашты херегалкыларже чүдүрүп чурткан. Бердинген даалдап ажыр 477 муң рубльдиң продукциязын сайгарган.

Хөмүр-даш разрезиниң коллектив бо чылдың үлүк кварталында көсүк чедишикиннеринге болгаш республиканың болгаш Кызылдың үлетпүр боттандыгларын аразында социалисттик чарышты бирги черин ээлээн. Ычтап СЭКП обкомунуң, Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң, обшроф-човулуң болгаш ВЛКСМ обкомунуң база партиязың

зыл хооромунуң Кызыл тукары-биле шаңнаткан. Ол ышкаш ССРЭ-ниң Хөмүр-даш үлетпүрү мистерствоузуң бугүрүлгелериниң аразында Бүгү-эвеледин социалисттик чарыштың бистин коллектив ийгили шаңнадыг черин алган.

Хөмүр-даш разрезинде бугүрүлгелер муралкылары хей. Оларга оруннар стапектул машинна Куулар Кадры, БелАЗ-540-лук чолалкылар Петр Фирсов, Михаил Аксенов, экскаватор машинистери Валерий Гончаров, Николай Дресвишников болгаш өскөлөр-даа хамааржыр. Бо ажыл-ишчилер хун нормазын доктаамал ажыр күүседип турарлар.

Р. ШАГНАХМЕТОВ, хөмүр-даш разрезиниң директору.

Совет Эвилелиниң Маадыры атты ужудукчу-космонавт эш В. Д. Зудовка тыпсыр дугайыңа ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң ЧАРЛЫ

«Союз-23» космос кораблыңга орбиталдыг ужудушкуну боттандырганы дээш база ыңайш көргүскөн эрес-дидим болгаш маадырлыг чоруу дээш Совет Эвилелиниң Маадыры атты ужудукчу-космонавт эш Вячеслав Дмитриевич Зудовка Ленин орденни болгаш «Адым сымды» медалы-биле кады тыпсыр.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ. ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ. Москва, Кремль, 1976 чылдың ноябрь 5.

«ССРЭ-ниң ужудукчу-космонавты» атты эш В. Д. Зудовка тыпсыр дугайыңа ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң ЧАРЛЫ

«Союз-23» космос кораблыңга орбиталдыг ужудушкуну боттандырганы дээш «ССРЭ-ниң ужудукчу-космонавты» атты эш Вячеслав Дмитриевич Зудовка тыпсыр.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң Даргазы Н. ПОДГОРНЫЙ. ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ. Москва, Кремль, 1976 чылдың ноябрь 5.

КЫЗЫЛГА БАЙЫРЛЫГ ХУРАЛ

Политиктиг чырдымышкын бажыңдыга Октябрьниң социалисттик Улуг революциязың 59 чыл оюнга тураскааткан Кызылдың ажылчы чоннар төзөөлгөндүгү байырлыг хураал дүүп болуп эрткен.

СЭКП ТН Комитетиниң Чыгыш секретары эш Л. И. Брежневти баштап партиязың ТН Комитетиниң Политбюро-

зулук составы байырым хураалдың хундулуг президиумуңга оң кызыктылар аажок улуг сорук кызыктыларга соңгаан.

Октябрьниң социалисттик Улуг революциязың 59 чыл оюнга тураскааткан Кызылдың Кызыл Тыва обкомунуң ийгили секретары В. Е. Сериков кылган.

Байырым хураалдың соогу-

ТЕРГИИН ЧАҢНЫК

Дээрге кызыл диген соома Тергийн чаңным чымарт-ла дээр.

Ону бүгү делегейге Октябрь деп адай берген. Оң соома бургер дээр-даа Оңа кааңнап арып берген. Делегейге Ленин хуну Десни чырып үнүп келген. Тайбың биле аас-кежиңи Дайзындардан хунаап алгаш, Улустарга бээр кылдыр Улуг Октябрь өөрткен. Б. ХӨВӨММЕЙ.

Тываның ажылчы чоннарыңа байыр чедиришкениңиңи

Улуг Октябрыңа байырлааның бугүрүлгө СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң болгаш Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң байырым телеграммалар келтир.

Бистин республиканың ажылчы чоннарыңа СЭКП-ниң Якут обкомунуң, Якут АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң, СЭКП-ниң Калмык обкомунуң, Калмык АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң, СЭКП-ниң Красноярск крайкомунуң болгаш крайүүсүмүдүн, СЭКП-ниң Чита, Даг-Алтай обкомунуң болгаш обкомунуң, СЭКП-ниң Кызыл Туктуг шериг округунуң Шериг чөвүлелиниң, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң чанында Күрүңнел аймак чок чорук комитетиниң кызылгар шеригтериниң Шериг чөвүлелиниң байыр чедирген телеграммалар келген.

ИЙИ ДАЙЫНГА
КИРИШКЕН МЕН

коммунизм улуг тудуун беднестин.

Ленинге, Октябрыга тура-
клар бие.

Совет улус ам бодуку а-
н хардаар оюнке бар чы-
р. Оюң-беле хобайгыгар ты-
кыжы бо. Байырлаадын
шериинде мындаг остерин
роюңи хайысмында калы-
таң чортурал-биле адап
бар:

ЛЕНИН! ОКТЯБРЬ! ТЫВА!
К. КУДАЖЫ,

С. ТАНОВ,
персоналдыг пенсионер.

ЧАА ШҮЛҮКТЕР

Гамзат ЧАДАСА,
авар шүлүкчү.

ОКТАБЬР

Акшый берген назымында
Амьдырал эртен орум сактып изер мен.
Эрте шагда төрттүнгөш,
Эки чүе көбөз болгаш, хомуулар мен.
Октябрь чакыны дулгаш, хомуулар мен.
Олжол шаама дарал хинчен көрүп чордум.
Чоңум-биле дөңгө басып,
Чолдуу чырык орундува чүткүп чордум.
Оран-чуртта мөңгөндүр,
Октябрь, сөзүң кыпсып баган хунуң чырымы
Чамдык өөрүм көрбөй калган,
Шала хөлөп, сымоналыр ужурум ол.

ЛЕНИННИН ТӨРЭЭН ЧУРТУ

Лениннин чуртун бодол,
Ийгээр чыгыш сактып чор мен.
Шапкын чүрөм оттуг
Шапкын багын жактырдым.
Октябрь кечир ужуп,
Шала хөлөп, сымоналыр ужурум ол.

Оң хөрөң бодаретсим.
Лениннин шыны хунуң
Идегиди келер ойдуң,
Салтактыг орук ажык
Сагыш ыпкаш чурт-тур.

ШАГЫ КЕЛИР

Бомбуректе бүгү чоңнар
Мөөңкөш, сөзүң болчур,
Бодуң Чили тилег упер,
Мөңкөшү сунуш туру.
Салмадорун, Неруданың
Чалбыш оттуг күзө-со-
руу
Кораланыч патриоттар
Кайра-даа ажыктер.
Гитлерин бажын кааган
Кичи чипрлер-пиотеттер

Чили чоңуң чиге орууң
Чин-даа, сым-даа шыда-
тар.
Акты-шының чили хунуң
Ажып тилээр — хун-даа
увер,
Араатанал фашист-хунта
Аштырып каар шагы ке-
лир!

Л. ЧАДАМБА.

АГРОНОМ

Күскү бачым сезон ойу
Хүрөң-сарыг тараа шөлү.
Хунуң чыгыш олуң өрбөс
Күжүрүм сөзүң ижиз ий-
дыг.

Андарар чер, кезер тараа
Ажыл дөңгөш ижиз түдүк —
Аттың, чадаң, матиалың
Ай-дедир чоруп-ла каар.
Айтың-тудуу кезек дилеп,
Ажыңга тараа ууштап,
Аркымыл, саваң, грем чы-
дып

Арбай, хөрөң чыды
солуур.
Тавыталаан тараа шөлүң
Көзүңдөргө артылат,
Тамың, киле, спорт шөлүң
Көзөң кала сактыр-даа сен.
Эргим чорун хайраалың
Эртисең ажажыр сеп.
Эргим чоңуң сени ыпкан
«Эр хей-дир!» — деп макта-
рың чоп.
Н. ООРЖАК.

БАЙЫРЛАЛ ХҮННЕРИНДЕ

ХӨГЖҮМ-ШИИ ТЕАТРЫНГА У. Гаджибеков-
туң «Аршин-мал-алан» деп шини ноябрь 7-де 19
шак 30 минутада эгелээр. Г. Бороновтин «Бунос-
Айреске болган интервью» деп шини ноябрь 8-те
14 шакта, 19 шак 30 минутада болур.

«ГЕОЛОГ», «ЕНИСЕЙ» Культур бажынаары-
га аныктарнын дыштанылга кезээрлер ноябрь
7, 8-тин хуннереинде 20 шакта эгелээр.
ВЛКСМ обкомунуң кубогу дээр хостуг хуреш
маргылдаазы Төп спорт залына ноябрь 7-де 15
шакта эгелээр. Анаа Абакан, Улан-Удэ, Иркутск
хоорайларнын мөгелери киржир. Ноябрь 8-те 10
шакта маргылдаа уламчылаар.

Хоорайнын шыдыраа клубунга шыдыраага дүр-
ген ойнаарынын маргылдаазы болур. Эгелээр ноя-
брь 7-де 15 шакта. Ноябрь 8-те 10 шакта үргүл-
чүлээр.

Культураның болгаш дыштапылганын Гастел-
ло аттыг паргынын теннис залына тенниске ой-
наарынын маргылдаазы ноябрь 8-те 10 шакта.
ДЫШТАНЫР ХҮН ШТАВЫ.

Мыыл бергүн.

Көргүзүлгү
О Ю Н

Делегация алды дакыр
темплоу, дошка талчылаар
тажык-биле Олимпий чемпи-
оннары Лидияла Горюкова
биле Александр Пархома
Европалык эки-чемпиону Ва-
димир Ковалев, Европа че-
мпиина Наталья Личук
диглары Наталья Личук
жест тапшылаарына делегет
чемпионнарын Ирина Воробьева
биле Александр Власов, СССР-
н чемпион Елена Водорезова
Токиога фигуратуг чыгуу-
лашканын көргүзүлгү ою-
пунга киржир-биле чоруккан.

ТЕЛЕ-
ВЫДЕНИЕ

НОЯБРЬ 7-ДЕ
МОСКВАДАН

- 7.00 — «Телеэкранга бир-ле
дугайында». «Удаан
дагында». Ленинград-
тың курунун опера
болгаш балеттин С. М.
Киров аттыг академик
театрынын шыны.
П. И. Чайковскийн
музыкасы.
- 9.50 — Мультифильм
программасы: «Дэрге
Чел», «Рикки-Такки-
Тави».
- 10.30 — «Москва — Кассопея».
Урал-чечен фильми.
- 11.40 — «Кино ани-чоруктары-
нын кызуу».
- 12.40 — «Хүн дээрбээ». Теле-
фильм.
- 13.10 — «Октябрь». Совет шү-
лүктүлериң шүлүкте-
ри.
- 13.40 — «Звезда».
- 13.50 — Москва. Кызыл шөл.
Октябрьн социалис-
тин Улут революция-
нын 59 жыл оюнга ту-
раскааткан шериң пар-
лам болгаш ажыкты
чоңарнын байырың
чыскаасы.
КЫЗЫДАН
- 17.00 — Кызыл хоорайнын
ажыкты чоңарнын
Улут Октябрьн 59
жыл оюнга тураскаат-
кан байырың чыскаа-
мыдан репортаж. (Ты-
ва дыла).
- 17.10 — «Ан-кок отчугаш».
КЫЗЫДАН
- 20.00 — Кызыл хоорайнын
ажыкты чоңарнын
Улут Октябрьн 59
жыл оюнга тураскаат-
кан байырың чыскаа-
мыдан репортаж.
(Орус дыла).
- 20.10 — «Кино ани-чоруктары-
нын кызуу».
- 21.20 — «Бистин» адреси —
Совет Энциклопедия.
Ленинград дымчыла.
- 22.45 — «Звезда».
- 23.20 — А. Хататрия.
Скринка биле оркестрге
коштор.

АГААР

Кызылдын агаар станция-
нын дылдын турарын ба-
гар алырга, богу республи-
кага бүргөн алыр, чамдык
чөргөргө бысан хар чар.
Хаттын дүргөн секундала
3-7 метр чедер. Агаарнын
температуразы дагаларга
10-15, өскөдөргө 15-20
градус соор.
Кызылга булуттар, чабас.
Хаттын күзү секундла 3-7
метр чедер. Агаарнын тем-
пературазы 12-14 градус соор.

Редакторнун
оралакчызы К. К. САТ

КИНО

- НОЯБРЬ 7-ДЕ.
- «НАЙРАЛ»: «Хей-аэ»
12.30, «Дегел» 13.30, 20.50.
«Оруктары» 15.50, 17.30, 19.10
шактарда.
- «ПИОНЕР»: Кинотимиди.
«Адыр, сени шыме» (7-9
үлдүргөз) 9.00, 10.30, «Хей
мылы таагырда» 12.00, 13.40,
15.20, «Кара растың аспаңда»
17.00, 18.45 шактарда.
- «АА-ХЕМ»: «Дегел» 13.00,
15.00, «Звезда» 16.50, 18.40, 20.30
шактарда.
- «ВОСТОК»: «Курган» чер-
е шүрүг» 13.00, 15.00, «Халы-
мыр сөгөн» 16.50, 18.40, 20.30
шактарда.

Кежегеде чагаа

Бо тоогуну менээ Доржу
Бегин кырган чугаала
берген.
— Чүрөң калкан беп,
хеп-хепертен адым бажы
хон бээр чадаас—деп,
шаг-шапкан тура дагес-
тин Суг-Бажына чурттал
кеген Бегин кырган ми-
ндыг болду. Чайын ол кы-
рганга бар ужурашкан,
шоодуу сөз үндүрүп чада-
ла мен. Кыштың соңу чык-
кыла турда, чуңгу ужу-
дан ол ирей Кызылга чедип
кетпегил? Мүзөйиң бир
орозоңго кожалаштыр
олуруп алган бис. Көрүп
олурурга, Бегин кырган
бажынын дүңү чүлдүрүп
алган, дүңүл дүңүр ша-
арын үңүп олурар, хава-
анын калканын хун ху-
ретиң каанкан болду. Көң
даалымба додарың топу-
дуң моюлдурунда мон-
гу өңгөргө сайылган хо-
рөңгө, бичиң сымдытар
дег кылканжыр. Домо-
нч кырылдыа сапым ба-
дырмыкан холдарыңжы
көккө дымчылары быр-
лаар, чырлары дээр-
чадан сымлы сагындыр.
Шаң бо сипер холдар-
биле ламың кызыл биледиң

Хөлөчиктеп чорааным

(Кочетово суурда чур-
тап ороо 80 харым Дууа
Мыйылбааның сактышын-
ны).

Ачам кончуг адым чо-
раал. Чеди харымды
агелер бий орус Семён
Седомешко хөлөчиктеп бер-
ген мен. Оларын уруг-
дарын азыражыр, бажы-
ның иштин чуур тууду.
Авам-ачамга сарыг шам,
боодат таакы болгаш
борбак хлөбти тың бер-
тер апарган мен.

ХОАНЫН-
ДОААНЫН ХАЙЫ

Тасья Ефимовна Седо-
мешко калжар угаарын
болгаш кончуг доугун ка-
лай турган. Шымбай өс-
бергенин ол мыйлаан, мен
шай хайдымдыты берген.
Оң шай хайдымдар
пажы бир лыды. Дең суг ку-
дар аксынын халымын бо-
зоп ажалым билбес турган
мен. Бир катан сугу ко-
уар чериче кудушкан
болган мен.

— Шала кырында сугу
ким топ кааным?—дизе-
ле, Тасья Ефимовна бажым
дүңгөн Сибиретээң, ку-
лактан шымыктаан, үң-
дүр илгилер. Даштын ба-
жың ажалыда кыстыпал
тур мен. Ишпиритин ил-
лаар дээрме, узус ды-
лан каалтар, ыпканаш ка-
раам чакын чеким угу-
биле чоңуң тур мен. Калай-
ның тура солкан дүтери-
ниң дозу, кызымды каан
илер-биле шапкылап
турган деп, илгилер чы-
мылаар болган. Адам-мен
өңдүвө баар дөргө, ду-
маларыма тың бөр борбак
хлөб шымылдыр.

— Кайда баарды, кулу-
гур? Бажың кыр, шалаңы
чуг, шаймы хайдымдар!
деп, Тасья Ефимовна хо-
рөңгө кирген, кудамын
илинээрин, бажымнын
смырларың уттушкан
мен. Бажың чык адык
кирген, шалаңы кылаптыр
чугтап, халым-доганын
көзөй бердим. Бир кезек
болгаш, халым-догаа хи-
милени ирлай берген!

СОНУУРГАКТАРГА

ҮР ЧОГААДЫКЧЫ АМЫДЫРАЛ

- Марк Туалей Шиперон
«Чонүрүнүң дугайында
илгиле таймбырыңа
олуруң мурунда бир
чыл бурунгаар, 60 хар-
лында бижээн.
- Галлео Галлей
«Шимчопон дугайында
чугаалыктар» деп акы-
мын 72 харымда бижэң
дооскан.
- Микеланджело Бу-
наротти «Корунуң сүң-
дө ажалын 58 харымда
сөзөң, оңу 66 харымда
чурт дооскан. Мымкы
Петрин өсүр-хепир тур-
каалы Микеланджело-
нон проектин-биле кымы
турган турда, ол уугу
намыг кырганың хары 88
турган.
- Эрте-буруңу грек фи-
лософ Платон бижик ба-
жыр дөңгө-жүңүң холга
гудун алган хевээр 81 хар-
лында мөңгөн.
- Исаак Ньютон боду-
нуң эртен ажалыңа эс
чүздү 83 харымда бижэ-
н.
- Тилең чурк чүрү-
нү 99 харымда чедир
черде калбай уламчылаан.
- Мечен шүлүкчү Но-
гани Болдыбаң Гече 61
харымда Чоң хун ил-
гилерин өөрөңгө эгелээң.
82 харымда «Фазетун»
сөздүгү кезэң бижик доо-
кан, Гече 83 харымда э-
чэң.
- Илан Андреевич Кри-
лов 63 харымда грек
дымды өөрөңгө эгелээң,
оңу аки билер кылдыр 2-е
чыл дүргүзүңа шыгылаң
апкан. Амыдыралың
сөздүгү хунсериге (ол 76
харымда мөңгөн) чедир
грек шүлүкчүлериң ол
дыл кырыга бижэң хо-
гааларын уугу таала-би-
ле халдымны пиячугу чо-
раан.
- Анган чогаалчы Са-
жым Смайлытың «Сурган»
кижигини, сымдыралы
болган ажалы, азым ха-
рактеристикасы деп номун-
дан.

Азербайжан драматург
Узеир Гаджибековтун «Ар-
шин-мал-алан» деп шини
республикамын хөгжүм-шии
театрынын артистериниң ты-
ва бөлүү дөргөн бирги сезон-
ун оң-биле аяктыкан.

Оз дөрт көзөгөлү хөгжү-
м-шү комедияны артистер
чөдмөчөң ойнап коргускен.
Ук пияни көдөңгө ажалы-
нычлери баа удаас көрө
бээр. «Бо хире парын, ам ар-
тында хөгжүм-шү пияни
очудурун-даа, артистер-
ниң тус-тус ролдарын ойнап
турары-даа эки-дир деп, кө-
рүкчүлөр сеткэл халып чугаа-
лажып турган.

ЧУРКУТА: Дияхан (артист
Х. Конгар), (солгай таа-
ландын), Сулейман (М. Ча-
дамба), Асмер (Л. Солуу-оол)
болган Вези (Монгалын).
Шинден бир көргүзүт.

О. ОХЕМЧИНКИН фотоу.